

Höjd lägstalön lönar sig

Lägstalönens betydelse
för ett ekonomiskt och
socialt hållbart samhälle

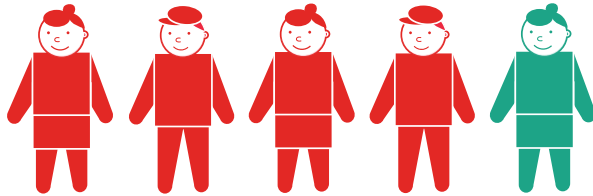
LÄTTLÄST VERSION

Agneta Berge
Handels utredningsgrupp
Mars 2013

För
Agneta Berge

Höjd lägstalön lönar sig

Handelsanställdas förbund har tagit fram en rapport som tittar på om nivån på lägstalönerna, alltså de löner som arbetsgivaren minst måste betala ut till anställda, påverkar arbetslösheten för ungdomar. Det här är en kortfattad version av vår rapport.

Var femte butiksanställd

eller lika många som bor i Katrineholm
har idag lägstalön

Ungefär 33 000
personer

Höjd lägstalön lönar sig

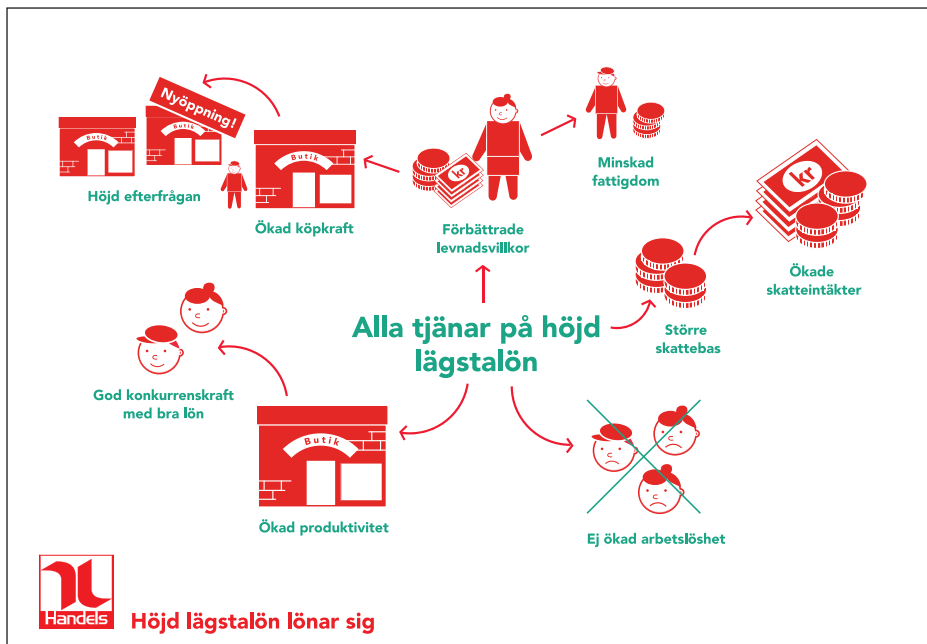
Att höja lägstalönen gör att de personer som har en lägstalön inte hamnar i relativ fattigdom*. I svensk detaljhandel har idag var femte anställd en lägstalön. Det motsvarar 33 000 personer, eller lika många som bor i hela Katrineholm. Lägstalönerna påverkar framför allt kvinnor och unga, eftersom båda dessa grupper är överrepresenterade i svensk detaljhandel.

Höjs lägstalönen ökar köpkraften för en grupp som tros vara mer benägen att konsumera för de extra kronor de får, eftersom de är låginkomsttagare. Det bidrar i sin tur till att hålla

uppe efterfrågan i samhället.

Trots att svensk lägstalön inte är en hög lön med svenska mått mätt klarar den sig ändå bra när lägstalöner jämförs internationellt. Sverige har liksom övriga nordiska länder, förutom Island, relativt höga lägstalöner, och exempelvis amerikansk lägstalön är markant lägre än svensk. När lönerna i svensk och amerikansk detaljhandel jämförs blir det också tydligt att lägstalönen i den svenska detaljhandeln är viktig för att motverka extrema låglönejobb och framväxten av en grupp arbetande fattiga.

* Relativ fattigdom innebär fattigdom jämfört med befolkningen i allmänhet.

Dessutom kan en höjd lön i detaljhandeln bidra till en positiv branschutveckling. Om lönen höjs får nämligen företagen anledning att driva den tekniska och organisatoriska utvecklingen framåt, förändra produktionens sammansättning och höja förädlingsvärdet på arbetsuppgifterna.

På så sätt höjs produktiviteten i branschen och man skapar en bransch som kan konkurrera framgångsrikt genom annat än lägre löner. Men för att detta ska fungera väl behöver antagligen lönen kompletteras med generös arbetslöshetsförsäkring, god allmän skola samt arbetsmarknadsparter som koordinerar utbildningsinsatser på arbetsplatserna. Detta är olika delar av den nordiska modellen.

Det visar sig också att nordisk detaljhandel, med relativt hög lön, är bland de mest produktiva i Europa.

Flera menar dock att höjd lön leder till ökad arbetslöshet och minskad sysselsättningsgrad. Ytterligare några anser därför att det vore bra för Sverige att sänka lönen. Men varken i internationell statistik eller i tidigare forskning träder ett sådant samband fram. Det finns alltså inget stöd för påståendet att höjd lön vore dåligt för sysselsättningen. Förklaringar till, och verktyg mot, Sveriges höga arbetslöshet och låga sysselsättningsgrad bör sökas någon annanstans än i lönen.

Vilken väg ska vi gå?

Höjd
lägstalön

Sänkt
lägstalön

Höjd lägstalön ger
ökad köpkraft, bättre
levnadsvillkor, ökad
skattebas, minskad
fattigdom och höjd
produktivitet.

Vi vet vilken väg vi
vill gå. Vad vill du?

Höjd lägstalön lönar sig

Sammantaget verkar det löna sig såväl socialt som ekonomiskt, för både in-

dividen, branschen och samhället, att höja lägstalönen i detaljhandeln.

Handels Direkt

Hos Handels Direkt får du personlig rådgivning i frågor som rör ditt medlemskap, jobbet och arbetslivet. Det kan vara allt från anställningsvillkor, löner, arbetsmiljön, rättigheter och

medlemsförmåner till frågor om din medlemsavgift. Du når Handels Direkt alla vardagar 8-18 på 0771-666 444, oavsett var du bor.

Handelsanställdas förbund
handels.se